

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΕΡΩΣ ΤΩΝ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΑΦΝΗ

Ἡ Βαρβάρα καὶ ἡ μάνα της κάνουνε σήμερα χωράφι. Τὰ χυνοποιάτικα νερά μοσχοσαν τὴ γῆς ὡς τὰ μεδούλια της, τὴν ἔτοιμασαν γιὰ τὴ σπορά. Καὶ σήμερα, μὲ τὴν πρώτη λακάδα, ὁ ἄμαχοι βρήκανε τὰ χόματα στὸ ὄργο τους καὶ τὰ δουλεύουνε. Ἔτσι καὶ ἡ χήρα ἡ Σαούταινα μὲ τὴν κόρη της, καθήνανε στὸ χτήμα τους καὶ τὸ σκάβουν.

Ἐίχαν ἓνα χωράφι σταροειδικο, ὄλο κοκκινόχωμα, στὴν πλαγιά τοῦ βουνοῦ, στὰ ριζά, πὸ κάτω ἀπὸ τὰ λόδεντρα, καὶ γιάντι ὡς στ' ἄρχαία. Ἐδῶ βρισκόταν κατὶ στασιμενὰ μάρμαρα, κομμάτια ἀπὸ κολώνες, καὶ ἓνα σωρὸ τρίψαλα ἀπὸ σιάνις, ἀγγεῖα. Μὲ αὐτὸ τ' ἔνομι τὰ ἔξερουν ὁ χωριανοί, πὸ ἔχουν ἀνάσει ἀπὸ τοὺς δασκάλους ὅτι καὶ ἦτανε νεὸς τὸν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ θεάτρο.

Ἡ χήρα ἡ Σαούταινα ἔχει μὰ δυνατὴ γυναίκα, ψυλίκωρη, βουτίσια ῥάστα. Μέσα της τρέχει τὸ αἷμα ὀλέκρης γενιάς ἀπὸ ἀργυρόμοις. Καὶ ἡ κόρη της τὸ ἴδιο κορταροῦς ! Μελαρῆ, σαχκοράνη, μὲ ἀδρεῖς τίς γραμίς τοῦ προσώπου καὶ τὰ μάτ ἀ μεγάλα, μαύρα σάν πετρούρασα. Κυβερνοῦνε μοναχὰς τὰ χτήματά τους. Κεῖνο τὸ χωράφι, τὸν ἔλαιωνα παραπάνω, ἀντὶς γουίζονται γιὰ τὰ λίγα τους κρόδατα, τὸ μουλάρι, τὸ λαχανόκηπο τοῦ σπιτοῦ, στὸ χωριό, γιὰ δια. Γιατὶ αὐτὸ τότε ποὺ χάσανε τὸν πατέρα τους κ' ὁ γυνὸς τους ἔζητήθηκε, τὸ πῆρον ἀπόφαση : ἀνακοινοῦθηκαν καὶ μετράνανε ἀ δουλειά. Ἀδρεῖς, γυναίκες κ' ἀντρες μαζί. Νὰ τὰ βγάλουνε πέρα, νὰ ἔχουν. Ἐίχαν φ'ωχρῆς, μεροκάματα νὰ πληρῶνουν δὲ μποροῦν. Ἀκούν, παίρνουν τοὺς ἄξιους, τὰ φτωχάρια, τὸ ταγάρι τους κ' ἔρχονται δῶ ἀπὸ τὰ χωράφια. Νὰ σπάζουνε τὸν χωρὸ, νὰ τὸν πάνε στὸ λιωτρίδι. Νὰ κλαί' ἔχουνε τὰ δέντρα. Νὰ ἔξερτοῦνε. Ὅλα.

Ἔτσι καὶ σήμερα : ἡ μάνα δουλεῖε στὴν ἀπανοσιὰ τοῦ χωραφιοῦ, καὶ ἡ κόρη στὴν ἄλλη ἔκρη, τὸν κτηνοτροφ, καὶ πὸ τὸ χωράφι συνορεύει μὲ τ' ἄρχαία. Ἡ Βαρβάρα σκάβει καὶ σπυλάνει. Καθὼς χτυπάει τὴ γῆς καὶ τὴν ἀνοίγει, τὸ μυαλό της τρέχει μακριά, πέρα ἀπὸ βουνὰ καὶ θάλασσες, στὸν πόσιμο. Καὶ πὸ καὶ κατὰ κάλλη ἔχει τὸν ἐδικὸ τους, νὰ τὸν γουάζετα καὶ νὰ λαχταρεῖ. Ἡ Βαρβάρα ἔχει τὸν καλύτερο τοῦ χωριοῦ, τὸ Γαβρόλι, πὸ τὸν ἀγαπάει καὶ τὸν περμιένη. Τὸν ἀγαπάει, ὅχι γιατί 'να ἀρχοντοῦσι, μὰ γιὰ τὴ λεβεντιά του καὶ τὴν ἄμωσση του γ' ἂν κείνα τὰ παλιὰ του χορμιοῦ, γιὰ κείνα τὰ ματόφραδα ποὺ σκάβουν, γιὰ τὸ τραγοῦδο του καὶ τὸ χορὸ του, γιὰ τὰ σιόματα του καὶ τὰ λιγιόματα. Ἡ Βαρβάρα ἔχει ταμῆνη σ' αὐτὸν κ' ὁ Γαβρόλης σὲ κείνη. Ἀπὸ πὰ δὲ τὸ χωρὸ τὸ ἔξεραι καὶ τοὺς ἔχει γιὰ ἀρεθωσιμενίους. Καὶ μόνο ὁ γυνὸς τοῦ Γαβρόλι — ποὺ κερμιένηται γιὰ τὸ βίβ τους καὶ τὴ σπορά τους — δέν τὴν κατα' ἔχοντα γιὰ νύφη. « Ἄς γυρίσει ὁ Γαβρόλης μου μὲ τὸ καϊλό, λέει ἡ μάνα του, κ' ἔχω νὰ τοῦ δώσω γιὰ νύφη ἀρχοντοῦσι καὶ κερδοποῦσα. Μὰ ἡ Βαρβάρα, ποὺ ἔξεραι τὴν καρδιά τοῦ Γαβρόλι της, ἔχει σίγουρη καὶ χαμογελάει : « Ναι, ἂς γυρίσει καὶ βλεποῦνε ἢ ἔλθω σίγουρη γιὰ τὸν ἔρωτά της, γιατί τὴν ὁμορφιά της τὴν ἔχει καὶ τὴν ταπεινιά. »

Ἔτσι καὶ σήμερα, καὶ στὴν κατεβαστὴ τῶ χωραφιοῦ, ποὺ ἔξερτοῦνε τ' ἀρχαία καὶ τίς ἀμυγλιές, ὁ νοῦς της πετάει τὸν ἀγαπημένο της, καὶ τὸν φέρνει γυρῶς, σάν ἀσπρη πορτοκί. Τὰ χεῖλη της μοιρομυρίζουν ἔνα τραγοῦδι... Ἐδῶ ποὺ ἔχει κατεβ' ἰ τὸρα, ἔρρισε σὲ κἀτ. μάρμαρα, ὁ τελενωῆς ἰσὸς ἔχουν ἀνάσει βαθειὰς πληγῆς, γαντάνα, λαγοῦμα, καὶ ἡ Βαρβάρα σπείνει νὰ προσέχη ποὺ πατάει καὶ ποὺ βαρεῖ...

Ἄσπασα, ἡ ἄδεια τὴς χτύπησε σὲ κἀτ σκληρὸ καὶ πῆχτηκε πάνω. Ἡ κοπέλα τράβηξε μὲ τὸ φτωχὸ τὰ χόματα καὶ ἔξερτοῦσε μὰ πλάκα. Ἀδὴ ἔφραξε νὰ βγῆ. Τὴ θέλει μέσα στὸ χωράφι τους, νὰ πᾶν ἰ τόπο : κ' ἂν ἔλπειτε σπῶρος, γέννημα, λουθοῦρα θὰ σπᾶναι.

Ἄσπ' ἄμωσανα ! μάνα ! ἔβγαλε φωνή. Κατέβα νὰ μοὺ δώξεις ἔνα χερί !..

Ἡ Σαούταινα κερμιένηται μὲ τὴν ἄδεια τὴς στὸν ὄμο.

— Τί 'να, ἀσπ Βαρβάρα !.. Τί μὲ θές ;

Ἐφῆε τὸ μάρμαρο καὶ σπᾶναι σπυλάνομένη. Ἀρχαῖο ἦτανε. Μὰ ! αὐτὸ δέν τὸ περμιένη κείνα. Ἄλλα χροῖνα σκάβανε τὴ γῆς ἀνάλαρα, μὰ τὸρα δια τους ἔχαι ἀλλῆσαι τρόπο. Ἐβηθὰ καλλιέργειας, τοὺς ἔχει ἔμωσει ὁ γ' ὀπίσθους στὴν ἐκκλησιὰ. Κ' ὕστερα, ἦταν ὁ κατεβᾶς τοῦ νεροῦ,

ποὺ ὄργωναν τὰ χόματα καὶ ἔξερτοῦσαν τὸ μῆμα. Γιατὶ νὰ ἦταν μῆμα, μὲ γράμματα πάνω, μὲ στοῖδια περμιένη, κ' ἓνα βαρκάρη, αὐτὸς ποὺ ἔλεγε ὁ δάσκαλος πὸς ἦταν ὁ Χάρος τὸν παλιὸν καὶ πᾶγανε τίς ψυχῆς τους στὸν Ἄδη μὲ τὴ βάρκα του.

— Μνημοῦ, δικατέρα, λέω, σάν τ' ἄλλα, κείνα ποὺ βρήκαν ἐδῶ καὶ τριάντα χροῖνα... Θυμῆμα γῶ. (Καὶ ἄμωσις, μὲ λωπαρά :) Νὰ τ' ἀνοῦσιμε ! Χῶσι δὸ τὸν ἄξιον σου καὶ γῶ ἀπὸ κεί !.. Γρήγορα !..

Ἦτανε κάποιες σιωπηλῆς πλάγι, κατὶ τρέψες. Ὁ δὺο δυνατῆς γυναικῆς βάλθηκαν στὴ δουλειά, ἔχάντε ! βίρα !.. βίρ' ἄκόμα !, καὶ μεταποῦσανε τὴν πλάκα. Ἐνας λάσος φάνηκε, καὶ ἡ μουρῶδιὰ τοῦ βρεγμένου χόματος, τὸ κλεισμένο, τίς χτύπησε στὰ ρουθόνα. Μέσα στὴ λάσπη, ἀνάκατα, βρισκόταν κατὶ στασιμενὰ ἀγγεῖα, ποὺ μαρκοσκονίζαν. Ἐίδαν ἓνα φίδι κοιλιοκρασιμένο, παγωμένο στὸ χειμωνιάτικο ἔπνο του. « Δεντρογαλιά ! ἔκανε ἡ Σαούταινα καὶ τόκωξε στὴ μέση μὲ τὸν ἄξιον. Μὰ ἡ Βαρβάρα κοίταξε τὸρα κατὶ ἄλλο : ἔνα πρῶμα μαρκοπυλὸ, μωσοκελασιμένο μὲ τὸν πηλό, ποὺ γουάζει δῶ καὶ κεί, πῶτερο ἀπὸ τ' ἄλλα. Ἐσκῆψε, τὸ πῆρ, τὸ πᾶστεψε γρήγορα - γρήγορα, τὸ κᾶτρε ψηλά, στὸν ἦμο.

— Γὰ δές, μάνα !..

Μητέρα καὶ κόρη στάθηκαν σασπισμένες. Ἦταν ἓνα εἰδηφάγεος ὀλέκωσι. Ἐνα ἀγαμιάτεια. Ἡ Βαρβάρα τὸ σκούπισε καλύτερα μὲ τὴν ἄδρη τοῦ φροντιστοῦ της, σιχτά, καὶ τὸ χροῦσῆει γυλῆσι : « Νὰ τὸ πλῶσιμε στὸ νερό, ἔπε. Κατεβήκανε στὴ ροματιά, στὰ πλατάνια, τὸ βούτηξαν δῶ - τρέψες φορεῖ στὴν πηγή, κ' ὕστερα καθῆσανε κατὰμα καὶ τὸ θάμωσαν... Τὸ θάμωσαν ἄλλαις, τὸ στριφομυρίζαν στὰ δάχτυλά τους, τὸ κοίταζαν, μὲ τὴν ψυχὴ μαζωμένη στὰ μάτια. Στὴ βάση του ἔπυθονε γρομῆματα κεφαλαῖα, μὰ ἐπιγραφή.

— Ἐσὺ ἔξεραι νὰ διαβάξεις, ἀσπ δικατέρα. Τί λέει ;

Καὶ ἡ Βαρβάρα, βάζοντας τὰ δυνατὰ της, σπᾶλόσε :

ΕΡ - ΩΣ... ΕΡΩΣ... ΑΥΣΗ ΠΟΣ ΕΠΟΙΕΙ.

Ἦταν ἓνα ἔργο τοῦ μεγάλου τεχνιτοῦ τῆς ἀρχαιότητος — γνήσιο : ἀντίγραφο ; ποὺς ἔξεραι — μὰ ἴλο ἀπὸ χροῦσῆει : παρῆσανε τὸ φτωχὸ θωῶν, ποὺ σικρῶς, ἔλανε τὰ σταντῆλια του, γιὰ νὰ μείνη πῶτος, νὰ μὴ φρήν πᾶ, ὅπως τὸνε θέλει ὁ ἀρχαῖος θῆλος. Κ' ἔλαμπε τὸρα χαριτωμένως, ἑλαστῶς, σὲ κείνη τὴν ἡσυχῆ γυναικῆ, κοντὰ στὰ κελιάματα τῆς πηγῆς, ἔλαμπε στὰ χεῖρα τῆς ἔρωσιμενῆς χωροποῦσιαις. Ὁ ἔρωσι !

Ὁ δὺο γυναίκες στέκανε καὶ τὸ κοιτάζανε ἀποχαιλωμένες. Καίμια φορὰ, ἡ μάνα ἔπε :

— Αἰτίοῦνε ἔν' ἔνα πρῶμα ὄλο μάλια, λέω ! Κάνει πολλοὺς παρόδες !

Καὶ τὸ πῆρε καὶ τὸ ζῆγιάς στὴν ἀταλαμῆ της.

— Κάνανε τὴν τῆχη μῶς, μονοῦλο μου ! ἔλεγε ἡ Βαρβάρα καὶ πᾶγανε νὰ πετάξῃ ἀπὸ τὴ χωρά της, γιατί ὁ νοῦς της τὸρα ἔτρεχε πὸ πᾶλό, πάνω ἀπὸ στερεῖ, καὶ θάλλωσις : σὲ κ' εἰνονε.

Βέβαια, ὁ δὺο χρομῆσιτες δὲ νωθῆσαν τίποτα ἀπὸ ἀρχαιολογία. Ἐξῆσαν ὄμοις καλὰ, πὸς ἔκινε τὸ εὐρημά τους ἔτρεπε νὰ τὸ κρῆνισον, νὰ τὸ καταχωσιάνισον, νὰ μὴν τὸ μῆνη ἡ Ἀσπινομῆ καὶ τοὺς τὸ κατασπῆρη... Κεῖνη δὲ τὴ στιγμή, ἀκούστηκαν κροῦσινοια, κᾶ πῆρ, στὴ δηλωσιὰ. Καρδοιναραῖοι περμιέσανε μὲ τὰ ζᾶ τους φορτωμένα. Ἡ Σαούταινα ἔρριξε τὸ ἀγαμιάτεια μέσα στὸ ταγάρι, τὸ σκούπισε μὲ κατὶ ἀγορῶλακα ποὺ ἔχαι μαζῆσει, κ' ὕστερα ὁ δὺο γυναικῆς κερμιέθηκαν πὸς κᾶναν τάχα τὴ δουλειά τους. Ὁ περῶτες ἔγινωσαν, τίς κερμιέσανε καὶ προσπῆσαν. « Ὁρα καλὴ ! Καὶ μᾶςμεν τὰ σενεργά τους, νὰ ξαναγυρίσιον στὸ χωριό, γειάτες χαρὰ μὰ κ' ἔγγωια, πᾶλη ἔγνοα... »

Ἐάγουνη στὸ κρεβάτι ἡ Βαρβάρα σπυλῶζετότανε. Ἦτανε δέν τὴν ἔλαρνε. « Ἐρῶσι, ἔλεγε μέσα της. Παναγιῆ ἔρωσις - ἀγάτη !.. Καὶ καρδιά της φῆσποῦσε, γεμάτη ἀπὸ κείνη τὴ γλυκα, ποὺ κᾶνει τὴν καρδιά τοῦ κορτασοῦ γνῆσιὰ καὶ μαλακῆ, σάν κερῶθρα μὲ τὸ μέλι της. « Κόπασε τὸρα, κερᾶ Κονταγῆρινα, νὰ μοὺ πῆς πὸς ὁ γυνὸς σου ὁ Γαβρόλης θάπανε ἄλλη... ἀρχοντοποῦσα !.. Ἀρχοντοποῦσιες τὸρα εἰμα-

στα κ' ήμεις !...» Και λογάριζε πώς έκαινε τὸ εὐνοεικόταξ, γὰ ζου-
σαρί μόνο νὰ τῶπαρνε, θάταν ἕνα βιός. "Αχ, πόσο νάτανε ; Καί ἐν
ἐβλεπε τὴν ἄωρα πότε νὰ ξεμωροῖται, νὰ τὸ βάλῃ στὴν παλάντζα, νὰ τὸ
ζυγιάσῃ.

Λοιπὸν, νὰ τὴ φάκαναν ; Δὲ θάβλεπαν κανεὸς τίποτα. Θὰ τῶκρυβαν.
Κι' ἄμα θὰ γύριζε μετὸ καλὸ ὁ Γαβρὴλης, θὰ τὸν ἐφεραν στὸ σπίτι
καὶ θὰ τοῦ τῶδειξαν. «—Τίμα δῶ ! τίμα τί βρήκαμε ἔ Κι' ὁ Γαβρὴ-
λης, ποῦ εἶνα ἄντρας, θὰ ἤξερε πῶς νὰ κυβερνήσῃ τὴ δουλειά, νὰ τὸ
πᾶρ στὴν Ἀθήνα, νὰ τὸ πωλήσῃ σὲ κανέναν Ἑγγλέζο, νὰ τὸ ξεκάμῃ,
καὶ νὰ γείνων ἄστρα τ' ἀρεβονιάσματα. Κι' ἄμα πῆ τὸ χωρὸ «Κα-
λέ, ποῦ τὸ βρήκατε τὸ βιός ὁ Σαούτανες ;», αὐτὲς θὰ εἶχανε ἔτοιμη
τὴν ἀπολογία : «Νά ! μάς ἔστειλε πᾶ παραδὸς ὁ ἀδερφός μας ἀπὸ τὴν
Ἀμερική. "Αἱ ! τὴ θαρσίτ' ἔστεις ; δολάρια ἔ Καί ἡ Βαρβάρα ἔστειλε
γυ δολάρια τὸν «Ἐρωτά» στὴν ἀγκυλιά της, ὅλη συγκίνησι, ὅς ποῦ τὴν
πῆρε ὁ ὄνος. Κεῖνη τὴ νύχτα εἶδε τὰ πῶ ὄμορφα ὄνειράτα : χρυσὲς
φετερογες, λέια, τὴν ἔβαιναν καὶ τὴν ἀνέβαζαν ψηλά... ψηλά...

Χαράματα τὴν ἐξέπνιξε ἡ μάνα της. Σὰν πῶ γνωστὰ καὶ κείνη ἦταν
ἀνίσχη.

—Ἐπινα, κόρη μου, καὶ πρέπει νὰ τὸ κρύψουμε κεῖνο τὸ πράμα.
Ἡ Βαρβάρα ἀνατετάχθη, σφίγγοντας πάντα τὸ ἀγαλματάκι στὴν
ἀγκυλιά της. Τὸ βάλει στὴ ζυγιάρα. «Μιάμιση δαί ! Μιάμιση δαί ζου-
σαρί ἔ

—Καί τί χρυσάει, λέω, Βαρβάρα μου !
Βενέτωκο μύλαμα. Μὰ τοῦτο ἔχ' ἄλλη ἀξία.
Ἐλεγε ἡ μάνα, αὐτοῦνα τ' ἀγοράζουσε μετ
μυλλοῦνα ὁ Ἑγγλέζος !

Κατεβήκαμε στὸ κατώι, βρήκαμε τὴν πῶ
κρυφῆ, τὴν πῶ σκοτεινὴ γωνιά. Ἡ λουστέρ-
να τοῦς ἔφεγγε. Σκιάναν ἕνα βαθὸ λαγοῦσι,
θάψανε τὸ ἀγαλματάκι τοῦ ὄρχαλον θεοῦ,
ὀριζαν πᾶνω ζώμα, τὸ πᾶπταν καὶ στενά
σώσαναν κ' ἕνα φρότονα ξύλα. «—Ὅντε
τοῦ πατῆ ἔ μοιροῖσασε ἡ Σαούταινα.
«—Ὅντε τοῦ πατῆ, μαουῖδα μου !...», ἀ-
πάντησε ἡ Βαρβάρα.

Ἄ καρὸς περνούσε. Οἱ βδομάδες, οἱ μῆ-
νες.

Οἱ διὰ γυναῖκες ζούσανε τὴ ζωὴ τους, ὀ-
πως πῶτα. Βόστανε τὰ ζωντανά τους, θε-
οῖσαν τὰ σαπατά τους, κυβερνοῦσαν τὸ
νοικοκυρὸ τους. Καὶ περῖμεναν. Ἡ Βαρ-
βάρα καμῖουσε κ' ὄμορφανε ὀλοῦνα. Ἡ
ζωὰ καὶ ἡ προσιμὴ τὴν ἔδεφε. Μάθανε
τὰ λόγια της σπεθεράς της, μὰ σίχωνε
τοῦς ὄλους, χαμογελώντας : «Καλά, καλά.
Σὰν ἔβη ὁ Γαβρὴλης τὰ λέμε». Καὶ ἦταν
αἰγυρη, αἰγυρη...

Κι' ὁ Γαβρὴλης, ἕνα βράδυ, γύρισε. Σὰν
τέλειωσε ὁ πόλμος, γύρισε κ' αὐτὸς, μετ
τ' ἄλλα παλινέγραφα τοῦ χωριοῦ. Ἐνάφησε
γερός, λεβέντης, πολίτης πᾶ.

Ἡ Βαρβάρα πῆλαθε καὶ τὸν περῖμενε
σπίτι. Σίγουρα, τὴν ἄλλη μέρα θὰ περνοῖσε
νὰ τὴ δῆ, ὀπως πῶτα. Ἡ Βαρβάρα στε-
νότανε ἀπὸ τὸ πρῶι, σπυροσιμῆν, ὄλο λα-
χάρα. Καὶ ἡ μάνα της τὸ ἴδω...

Μὰ οἱ ὄρες περνούσαν, μεσημέριουσε,
βράδυουσε, κ' ὁ Γαβρὴλης δὲν ἐβάνηκε στὸ
ὄρομο του. Τὴν Βαρβάρα τὴν ἐβόσανε τὰ
φίτια. Χίλιες ἔγνοιες ἔβαζε μετὸ νοῦ της.

Πέρασε κ' ἡ ἄλλη μέρα, κ' ὁ Γαβρὴλης πᾶλε δὲν ἐβάνηκε. Ἡ Βαρ-
βάρα βῆκε κατὰ τὸ δειλὸ, πῆγε στ' ἀλώνα, κ' ἀπὸ κεῖ στὴν Πλάτεια.
Ἄξαρνα, εἶδε τὸ Γαβρὴλ νὰ περᾶνὴ κοντὰ της, μετὸν πατέρα του,
καὶ μ' ἕναν ἄλλον : τὸ Μπακογιάννη, τὸν πατέρα της Βγενιάς. Ἄ
Γαβρὴλης τὴν ἔρωξε μὰ λῆξὴ ματὰ καὶ καμῖουσε πῶς δὲν τὴ γνῶσε
... Προσπέρασαν, κουνεντιάνοντας, καὶ τῶρῆσαν κατὰ τὸν καρ-
φενῆ. Ἡ Βαρβάρα ἔμενε κ' ἔ, κάτῳ ἀπὸ τὸ κατανασσὸ τῆς ἐκκλησιᾶς,
καὶ τοῦς ἔβλεπε αὐ γὰζά, μὴν ἔξουσανε τὰ πᾶ. Μιὰ ἔδωσαν τὴν ἔ-
σπρωχνε νὰ τῶξῃ, νὰ φωνάξῃ «Γαβρὴλ ! Γαβρὴλ !», κ' ἄλλη μὰ
τὴν κρατοῖσε κεῖ, χαρῶμένη σὴ θέη της.

Τὴν ἄλλη μέρα, Κυριακῆ, μάνα καὶ κόρη τᾶψαν τὰ ποθερὰ μαν-
τάτα : Ὁ Γαβρὴλης ὄρεβονιάσθη μετὸν Βγενιά τοῦ Μπακογιάννη.
Αὐτὸ ἦταν : Τὰ ἔζαγε ὄλα, τὰ ἔγραψε, κ' ὄρεβονιάσθη, ἔτοι
καθὸς ἤθελε ἡ μάνα του, μετὸ πρῶο, μετὸ βῶς, γιατί ὁ Μπακογιάννης
ἔδινε βιός σὴν μονακόρη του, ἀμπελοχώρασα, καὶ κείνη τὴ Βγενιά
ποῦ ἦταν ἀσχημὴ καὶ ξερὴ σὸν σαμαροπαῖδα, ντὲ ἔ

—Τώρα τί νᾶν τοῦ ποῖτε ; Ἐλεγε ἡ Σαούταινα ποῦ ἐβλεπε τὴν κόρη
της γλωμὴ κ' ἄλλη σὰ λείψανο. Νὰ πᾶω, Βαρβάρα μου, νὰ τῶνε βῶθ
καὶ νᾶν τοῦ φανερώσω πῶς... ;

—Ὄχι, μάνα, ὄχι ! τὴν ἀντίσωψε ἡ Βαρβάρα μετὸ θυμῶ. Τώρα δὲν
τόνε θέλω ὄντε γῶ !...

Κ' ἔνοιωθε πῶς μέσα στὴν καρδιά της εἶχε πεθάνει ἡ ἀγάπη. Ἐλεγε

πῶθῆνε, καὶ κείνηταν στὴν μάσα, σαθακομῆνη.

Τὸ ἴδιο βράδυ, πῆρε τὸν ἄξινο καὶ κατέθηκε στὸ κατώι. Παραμῶσε
τὰ ξύλα κ' ἔσκαινε... Ἐσκαινε αἰσθητῆ μετὸ λίσσα. Ἐθάψῃ τὸν «Ἐ-
ρωτά».

Στὸ φῶς της λουστέρνας, τὸ χρυσὸ ἀγαλματάκι φάνηκε ἀργήριστο ἀ-
πὸ τὰ ζώματα. Ἡ Βαρβάρα τὸ πᾶπτενε. Ἡ μάνα της τὴν κοίταζε
ἀμῆλητη.

—Τὶ θὰ κᾶνης, Βαρβάρα ; τί θὰ κᾶνης, λέω ;

—Ἄναψε φωτιά, μάνα ! Μιὰ μεγάλη φωτιά !...

Ἦταν ἄγριο τὸ πρόσωπὸ της, τὰ μάτια της.

Κι' ἄμα τὰ ξύλα ὀνάψανε καὶ λαμπαδιάσανε στὸ πῆμα, ἡ Βαρβάρα
ἔβαλε πᾶνω στὴν πυρροῖα ἕνα μπροῦντζινο λεβήτι καὶ τὸ ἄρησε νὰ
κᾶνη καλὰ, νὰ πυρρῶσῃ. Ὑστερα, ἔρωξε μέσα τὸ ἀγαλματάκι.

Τὸ κοίταζε ὄρθῃ ἀπὸ πᾶνον, σὰ μάγουρα, σὰν κακὴ θεότης. Ὁ «Ἐ-
ρωτᾶ» ἄρχισε νὰ γυαλῖν ἀπὸ παῖν, καὶ ἀγὰ-ἀγὰ νὰ κᾶνη. Πρῶτα
τὰ φερά, ὄστρα τὰ χέρα, τὰ πᾶκα καὶ ὁ λαγκαῖμοτες, ὁ θέης
γρῶμισε τοῦ προσώπου, νὰ χαλοῦν, νὰ λυώνουν σὰν κερῶ, νὰ γίνονταν
ἕνα χρυσὸ νερῶ... Ἡ Βαρβάρα ἔσκαιβε πῶτε-πῶτε καὶ σιδαιῖλε τὴ φω-
τιά. Καί τ' ἀγέλι της ἔστρεψε.

Σὲ κᾶπωση ὄρα, μέσα στὸ λεβήτι δὲν ἀπόμινε παρὰ ἕνα χρυσὸ ἴ-
γρῶ, μὰ πᾶνω πῶ λαμπακοῦτοῦσε.

—Αὐτοῦνο, μάνα, θᾶν τ' ἀγῆκουσε
τόρα νὰ παγῶσῃ, εἶπε. Ὑστερα, θᾶν
τὸ κρῖμανε στὴν κασοῖλα.

—Καί τί θᾶν τὸ κᾶνης τὸ μύλαμα,
κόρη μου ; ὀρήτισε ἡ Σαούταινα, δε-
λασιμῆνη.

—Θᾶν τὸ πᾶμε στὴν Ἀθήνα. Θᾶν
τὸ πωλήσουμε στοῦς χρυσῶκοῦς... Μετ
τὸν καρῶ... Ἄ ἴδουμῃ.

Ἐλεγε τὸ σοπὸ της ἡ Βαρβάρα. Τῶ-
ρα, ἦταν ἄλλος ἀνθρώπος. Θὰ φῶνε
φλωριά, γαρντάνα. Ἄσ στολιζότανε
σὰν ἀρχοντοπούλα κ' αὐτῆ. Καί τὴ
λαμπαθῆ, θὰ φοροῖσε τὰ γορτῖνά της
καὶ θᾶβγανε στὸ χρυσῶσι, πᾶσῃνα
νεμῆνη, φανταχτερῆ, χρυσῶσιμῆστη,
νὰ θαμῶσῃ τὸ χωρὸ ! "Αἱ ! τὴ θαρ-
ροῦσε ὁ Γαβρὴλης, ὁ παραῶσιπτος ;...
Ἐχει κ' ἄλλα ἀρχοντοπούλα τὸ χω-
ριό, κ' ἄλλους λεβέντες. Κι' ὁ ἔρω-
τας πᾶει πᾶ, πῆθανε. Σὰν ἦταν ν' ἀ-
γοράσῃ ἄντρα, ἔ, θ' ἀγόραζε τὸν κα-
λίερο.

Καὶ ἡ Βαρβάρα ἔβαλε τὰ χέρα
στοῦς γορτῖς, σᾶθῃνε μετὸ ψηλά τὸ
κεφάλι, καὶ γέλασε μετὸ ἄγρια χαρᾶ.
ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗΣ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΜΑΣ

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΔΙΑΝΟΜΗ
ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣ ΚΑΡ

“ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΣ ΦΙΛΥΡΕΣ.,

Παρακαλοῦνται οἱ ἀναγνώσται
τῶν περιοδικῶν μας νὰ σπεύσουν
νὰ παραλάβουν τὰ βιβλία των ἐγ-
καιρῶς, διότι ἡ ζήτησις εἶνε με-
γάλη καὶ πρωτοφανῆς καὶ δὲν εἶνε
ἀπῆσανον νὰ ἐξαντληθοῦν ἐντὸς ὀ-
λίγων ἡμερῶν καὶ αἱ 20 χιλιάδες
σωμάτων, ποῦ ἐτοιμαῖσαμε.

Ποτὲ βιβλίον δὲν ἐζητήθη τόσο
καὶ δὲν ἐπρόκαλσε τέτοιον συνα-
γερμόν.

ΣΠΕΥΣΑΤΕ ΛΟΙΠΟΝ ΕΓΚΑΙ-
ΡΩΣ ΝΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ ΤΟ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΑΥΤΟ ΤΟΥ ΕΡΩ-
ΤΟΣ.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ
ΤΑ ΔΕΙΝΟΠΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΤΕΪΓΕΡ

Ἐνας Ἄγγλος λογιζόταε ὅτι εἶχε
ὄς τώρα περιφροῖσῃ τῶς φορὲς τὸ
θάνατο, ὄσο κανεῖ ἄλλος ἀνθρώπος.

Ἄ Ἄγγλος αὐτὸς εἶνε ὁ πῶλαρχος
Τῶν ΝτεΪγ-ῶ, ὁ ὀπίσῃς κατεῖχε στὸν
Ἄγιο Φραγκῶσκο. Τὸ 1906, σὲ ἡλικία
ἀνάμια 16 χρόνων, ὁ ΝτεΪγερ ἔπεσε ἀ-
πὸ τὴν ἀποβάθρα ἐνὸς ναυπηγείου κ'
ἔπεσε τὸ πᾶτι του. Τὸν ἔβημονο χρόνον κᾶνῆσῃε κοντὰ τὸ ἄσπρωθῆρο
Σαβᾶνα τῆς Ἰταλίας, τὸν περῖμενεῖσαν ἀναίσθητο καὶ τὸν ἐανάγρῃαν
σὴ ζωὴ ἔπειτ' ἀπὸ προσπαθείες μετὸ ὄρας καὶ εἰσοσι λεπτῶν ! Τὸ 1912
...ἔξῶκατε ναυαγῶς σὴς ἀπέτῃ της ἡσῃου Βανσοῦδερ κ' ἔμενε σὸν νερῶ
ἀναίσθητος ἐπὶ 70 ὄρες. Μετὰ ἕνα χρόνον ἀποκατεῖταρε μῆσα ὄ ἕνα
πρωτοκῶσιμῃνο κᾶτιρο, τὸ ὀπίσῃο καὶ κατέφωρε. Ὀπίσῃο θᾶφῃνε πᾶλι
τὸ θᾶνατο. Ὅταν ὄρχισαν ἡ ἐθροποραξίς τοῦ Ἐθροπῶκοῦ ποῖσιμου,
θεωρήθηκε νεκρῶς κ' ἔμενε σὸν βυθῶρο τρία μερῶνῃνα μετὸ τὸ γόνυτο
κασιμῆνο. Τὸ 1923 κᾶνῆσῃε μετὸ πᾶσιου τοῦ «Ἄδρος» καὶ θεωρήθηκε
πᾶνῃμῶνος. Μοῖσταπαῖτα σᾶθῃνε, καὶ τὸ 1931 τοῦ...κόπησε τὸ πᾶδι σὲ
μὰ ἔχωρε λεβῆθῃον ἐνὸς γᾶτ.

Ἄ πολιταθῆς ΝτεΪγερ ἀναμῆνει τώρα μετὸ ἀνυπομονῆσια τὸ...ἔνο ἀ-
τόχημά του !...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ
ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Ἐκεῖνος.—Μὰ τί ἔχεις σήμερα καὶ εἶσαι τόσο λυπημένῃ, Ἐλένη ;
Ἐκεῖνη.—Τὶ ἔχω ; Ἐτοί μοῦζεται ἡ ἀτοκοτήσῃο !...
Ἐκεῖνος.—Ἐτα λουτὸν τότε...κᾶρεμά σο ὀ στοῦ λαμῶ μου !...

Στὸ ἔσῃειατόρηο :
—Τὶ ἔχεις, γκαρδῃο, σῃμερα ;
—Ἐγω, κᾶρς, ποθαράνια βραστά, κεφάλι ψητῶ, μυαλὸ τηγανητῶ...
—Διάβολε ! Καὶ τῃς ἀκόμια ;